

Notitie MT corona 30 januari 2023: Onderzoek Effectiviteit Maatregelen

Onderwerp	Onderzoek Effectiviteit Maatregelen
Datum MT	30 januari 2023
Schrijver notitie	5.1.2e
Doel:	Besluit financiering onderzoek naar effectiviteit van maatregelen in 2023
Bijlagen:	n.v.t.

Achtergrond:

In oktober 2022 kwam de Onderzoeksraad Voor Veiligheid (OVV) met haar 2^e deelrapport over de aanpak van de coronacrisis.¹ In dit rapport liet de OVV zich kritisch uit over de onderbouwing van maatregelen die door het kabinet werden genomen in strijd tegen corona. Aanbeveling 1 uit het rapport luidt: *“Zorg ervoor dat de maatregelen die genomen zijn tijdens de coronacrisis zo spoedig mogelijk afzonderlijk worden geëvalueerd op de beoogde en niet-beoogde effecten ervan, zodat deze kennis beschikbaar is bij besluitvorming over soortgelijke maatregelen in een volgende besmettingsgolf of pandemie. Zorg bij toekomstige maatregelen voor een goede monitoring en evaluatie van effecten en uitvoeringsaspecten”*. Vanuit de vaste Kamercommissie is gevraagd om vooruitlopend op de kabinetsreactie op het gehele rapport, een reactie aan de kamer te sturen specifiek op deze aanbeveling. Deze brief is op 11 november 2022 naar de kamer gestuurd.² In deze brief worden een aantal vervolgacties beschreven om epidemiologische effectiviteit en maatschappelijke neveneffecten van maatregelen verder in beeld te krijgen t.b.v. toekomstige besluitvorming.

Uitgevoerde acties:

N.a.v. de kamerbrief van 11 november 2022 zijn een aantal acties uitgevoerd.

1. Er is contact opgenomen met SZW om te bespreken of en hoe de actie m.b.t. maatschappelijke neveneffecten opgepakt kan worden door het MIT.
2. RIVM is gevraagd wat zij op korte termijn nodig hebben t.b.v. toekomstige advisering t.a.v. effectiviteit van maatregelen.
3. ZonMw is gevraagd een indicatie op te geven wat zij kunnen doen op korte en langere termijn t.b.v. onderbouwing van:
 - Epidemiologische effectiviteit van maatregelen
 - Maatschappelijke neveneffecten van maatregelen
 - Duurzame monitoring (inbedding van bestaande dashboards m.b.t. maatschappelijke effecten corona)^{3,4}

Het onderscheid tussen korte en langere termijn is nadrukkelijk gemaakt omdat 1) dat op korte termijn de partijen in staat stelt om de kwaliteit van adviezen snel te verbeteren en 2) er nog budget beschikbaar is voor dit doel in 2023. Voor de langere termijn zal een claim ingediend moeten worden bij de voorjaarsnota.

Uit bovenstaande acties zijn de volgende conclusies voortgekomen:

1. Het werkprogramma van het MIT⁵ voorziet in de acties m.b.t. maatschappelijke neveneffecten die zijn beschreven in de kamerbrief van 11 november 2022. Op dit vlak is dan ook geen additionele actie nodig.
2. RIVM werkt een voorstel uit, dit richt zich primair op het verbeteren van epidemiologische effectiviteit van maatregelen, en het maken van internationale vergelijkingen (welke acties hebben vergelijkbare landen genomen en hoe verhoudt zich dat tot Nederland). RIVM geeft aan voor dit voorstel ongeveer € 650.000,- nodig te hebben in 2023.
3. ZonMw heeft een voorstel uitgewerkt voor de korte (2023) en lange termijn (2023-2026). Voor de korte termijn stellen zij voor om binnen een paar bestaande deelprogramma's en calls extra budget toe te voegen (3 mln. euro), voor de doorontwikkeling van modellering, in beeld brengen van maatschappelijke neveneffecten en borging van duurzame monitoring (voor elk onderwerp 1 mln. euro). Voor de langere termijn stellen zij een apart deelprogramma voor, dit deelprogramma valt buiten de scope van deze notitie.

¹ [Aanpak coronacrisis - Deel 2: september 2020 - juli 2021 - Onderzoeksraad](#)

² [Kamerbrief met reactie op conclusies uit 2e deelrapport over aanpak van coronapandemie | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

³ <https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/maatschappelijke-en-economische-veerkracht>

⁴ https://dashboards.cbs.nl/v4/Stapeling_en_multiproblematiek_2017_2021/

⁵ [Aanbiedingsbrief bij werkprogramma Maatschappelijk Impact Team 2022-2024 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

Stand van zaken:

In het werkprogramma van het MIT staat dat zij een rubricering willen maken van de sociaaleconomische effecten van maatregelen. Hierover is contact geweest met SZW. Zij geven aan dat additionele acties van ons op dit moment niet nodig is. Het MIT is aan zet om hiermee aan het werk te gaan. Daarmee is er geen noodzaak op dit moment voor het deel van ZonMw over maatschappelijke neveneffecten. Met uitsluitel van dit deel lijken de korte termijn voorstellen van RIVM en ZonMw een waardevolle toevoeging om 1) het RIVM beter in staat te stellen om hun adviserende taken uit te voeren m.b.t. het nemen van maatregelen en 2) tegemoet te komen aan de wens vanuit de Kamer en de aanbevelingen van OVV om de effectiviteit van maatregelen beter te onderbouwen.

Er is voor 2023 in totaal 13 mln. euro budget beschikbaar voor de uitvoer van additioneel onderzoek. Een deel hiervan (3.5 mln.) is geoormerkt voor het thema effectiviteit van maatregelen. Dit onderzoeksbudget is een gezamenlijk budget voor PDCZ, PDCV en PDCIC. Daarom is besloten om alle voorstellen die gebruik maken van dit budget voor te leggen in het brede MT Corona.

Voor het langere termijn voorstel van ZonMw wordt een claim ingediend bij de voorjaarsnota, dat staat daarmee los van het onderzoeksbudget.

In totaal is € 2.650.000,- budget nodig voor korte termijn onderzoek door RIVM en ZonMw naar effectiviteit van maatregelen in 2023. Dit valt binnen het geoormerkte budget t.b.v. effectiviteit van maatregelen in 2023.

Advies:

Advies is om in te stemmen met de voorgestelde uitgaven aan RIVM en ZonMw m.b.t. onderzoek naar de effectiviteit van maatregelen.

Gevraagde besluiten:

Is het MT Corona akkoord om 2,65 mln. euro uit het onderzoeksbudget 2023 in te zetten voor onderzoek naar effectiviteit van maatregelen in 2023 door RIVM en ZonMw?